

.....

TNY - Przeczytaj i podaj dalej

ZRZESZENIE ORGANIZACJI POLONIJNYCH W SZWECJI

KWARTALNIK

Nr 44 - 2023

POLONIA NOWA

OTWARCIE DOMU POLONII W MALMÖ

ŚWIATOWE FORUM MEDIÓW POLONIJNYCH

POLSKIE WYBORY PARLAMENTARNE W SZWECJI

KONIEC WSPARCIA SZWECJI DLA ORGANIZACJI

PRZEDSTAWIAMY REDAKCJĘ: DANUTA ZASADA

KWARTALNIK

POLONIA NOWA

Okładka

Tort podczas inauguracji Domu Polonii „Kopernik”
Zdjęcie: Anna Paradowska

Redaktor naczelna

Teresa Sygnarek
teresa.sygnarek@gmail.com

Redaktorzy

Danuta Zasada, danutaz2301@gmail.com
Anna Paradowska, a.paradowska3media@gmail.com
Agnieszka Więckowska, agneswieckowska@gmail.com
Sława Schmelich, slawa24@hotmail.com

Sekretarz redakcji

Grażyna Zalisz, grazyna.zalisz@gmail.com

Redaktor techniczny

Markus Sygnarek, markus.sygnarek@gmail.com

Opracowanie graficzne

Teresa Sygnarek

Zamówienie ogłoszeń i prenumeraty:

kontakt@polonia-zop.eu

*Kwartalnik Polonia Nowa zarejestrowany jest od 2011-05-02
w Urzędzie Patentowym (Patent- och Registreringsverket,
PRV) - certyfikat wydawniczy nr 29456.*

*Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za treść i formę
wywiadów, ogłoszeń i reklam.*

*Zastrzegamy sobie prawo do redagowania i skracania
nadesłanych tekstów.*

Nie odsyłamy nie zamówionych materiałów.

Projekt jest współfinansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023. Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Projektet är delvis finansierat av den polska premiärministerns kansli inom ramen för stöd till den polska diasporan utomlands 2023. Publikationen ger bara uttryck för författarnas åsikter och kan inte likställas med premiärministerns ställningstagande.

W tym numerze - i detta nummer

Kwartał w pigułce	4
Dom Polonii w Malmö otwarty <i>Polska Huset i Malmö invigt</i>	6 12
Polskie wybory w Szwecji <i>Polska val i Sverige</i>	14 17
Dziennikarze polonijni razem <i>Polska journalister utomlands tillsammans</i>	18 21
Koniec szwedzkiego wsparcia <i>Svenskt stöd avskaffas</i>	22 23
Światowe Igrzyska Polonijne	24
Poznaj redakcję: Danuta Zasada <i>Utländska medier kontrolleras</i>	26

Chcesz dostawać kwartalnik Polonia Nowa
bezpośrednio na swój adres?

OPŁAĆ TYLKO PRZESYŁKĘ!

Wyślij do nas swój adres na:
kontakt@polonia-zop.eu
i wpłać 110 kr na znaczki
za 4 numery

na Bankgiro: 5628 - 8525
lub Swishem na nr 123 456 87 88

TERES YGNAREK

Redaktor naczelna

DR TELNICY

Nadeszła jesień, a wraz z nią piękna paleta kolorow w odcieniach czerwieni, żółci i pomarańczy, która maluje nasze otoczenie. To czas, gdy natura przygotowuje się do zimowego spoczynku, a my zaczynamy myśleć o zbliżających się Świętach Bożego Narodzenia.

Ale rzeczywistość wokół nas nie jest taka kolorowa, czasy są trudne kiedy nadal trwa wojna na Ukrainie i na Bliskim Wschodzie. Dlatego trzeba się cieszyć z różnych pozytywnych wydarzeń.

Dla Polonii w południowej Szwecji dobrą wiadomością jest utworzenie Domu Polonii „Kopernik” w Malmo, patrz str 6.

Sukcesem było zorganizowanie polskich wyborów parlamentarnych w Szwecji, gdzie w każdym z pięciu obwodów wyborczych głosowało ok. 3.000 osób, piszemy o tym na stronach 14-17.

Zapraszamy do lektury tego numeru Polonia Nowa.

W imieniu całego zespołu redakcyjnego

ÄSARE

Hösten har kommit, och med den kommer en fvacker färgpalett av röda, gula och orange nyanser som målar våra omgivningar. Det är en tid då naturen förbereder sig för vinterns vila, och vi börjar tänka på Julen.

Men verkligheten runt omkring oss är inte så färgglad, tiderna är svåra när krig fortfarande pågår i Ukraina och i Mellanöstern. Därför är det viktigt att glädja sig åt olika positiva händelser.

För polska diasporan i södra Sverige är det goda nyheter att Polska Huset “Kopernik” har öppnats i Malmö, se sidan 6.

En annan framgång var att organisera de polska parlamentsvalen i Sverige, där cirka 3 000 personer röstade i var och en av de fem valkretsarna, vi skriver om det på sidorna 14-17.

Välkomna att läsa detta nummer av Polonia Nowa.

För hela redaktionens räkning

Masz ciekawą wiadomość,
artykuł, reportaż?

**Zapraszamy
do współpracy**

Napisz do nas
kontakt@polonia-zop.eu

Coś Wam umknęło w ubiegłym kwartale tego roku?

Pomyśleliśmy o tym i w telegraficznym skrócie prezentujemy „KWARTAŁ W PIGUŁCE”, zarówno ważne wydarzenia, jak i ciekawostki.

Kiedy Szwecja w NATO?

To już zakrawa na never ending story, ale być może jest światełko w tunelu. Turcja opóźniła proces ratyfikacji, ale teraz zbliża się do zatwierdzenia Szwecji w NATO.

Prezydent Turcji, Recep Tayyip Erdoğan, przekazał protokół dotyczący przystąpienia Szwecji do NATO do tureckiego parlamentu w celu ratyfikacji.

Informacja pochodzi z tureckiego Kancelarii Prezydenta. Z informacji wynika, że Erdoğan podpisał protokół dotyczący przystąpienia Szwecji do NATO, co zostało opublikowane między innymi na X (poprzednio Twitter).

Nie jest wiadome, kiedy turecki parlament przeprowadzi głosowanie w tej sprawie.

Pozostaje jeszcze decyzja Węgier.

Węgry żądają wyjaśnienia od Szwecji przed zatwierdzeniem szwedzkiego członkostwa w NATO przez parlament kraju. To zostało zapowiedziane na konferencji prasowej z udziałem węgierskiego ministra Gergely'ego Gulyása, który odpowiada za kancelarię premiera Orbána.

- Szwedzi muszą wyjaśnić, co się wydarzyło w ostatnim czasie - powiedział. Minister Gulyás został zapytany, czy pozostaje przy swoim wcześniejszym zobowiązaniu, że Węgry nie będą ostatnim krajem, który zatwierdzi członkostwo Szwecji w NATO. Według jego odpowiedzi, nie jest już pewne, czy węgierski parlament zatwierdzi wniosek Szwecji o członkostwo w NATO przed Turcją.

- Od tego czasu sytuacja się pogorszyła. Wszyscy pamiętamy, co wydarzyło się w stosunkach szwedzko-węgierskich w ciągu ostatnich miesięcy - wyjaśnił. Powodem jest krytyka, którą skierowali szwedzcy politycy w sprawie rozwoju demokracji na Węgrzech.

We wrześniu węgierscy politycy z rządzącej partii nacjonalistycznej Fidesz zareagowali na nagranie wideo, które szwedzka Telewizja Edukacyjna (Utbildningsradion) wyemitowała w 2019 roku, opisując, jak demokracja węgierska została osłabiona od momentu przejścia władzy przez partię premiera Viktora Orbána w 2010 roku.

Kilka węgierskich partii opozycyjnych zażądało od parlamentu ustalenia daty głosowania nad członkostwem Szwecji w NATO. Jednak przewodniczący parlamentu odrzucił te żądania.

Do czasu, kiedy wszystkie kraje NATO ratyfikują wniosek Szwecji o członkostwo w NATO, Szwecja ma status "kraju zaproszonego". Szwecja stopniowo integruje się teraz w struktury NATO. Jako kraj zaproszony do NATO, Szwecja bierze udział we wszystkich aspektach działalności NATO, z wyjątkiem kwestii związanych z bronią jądrową w ramach Nuclear Planning Group i nie ma prawa do podejmowania decyzji.

Jak to było możliwe, że Izrael posiadający najlepszą armię na świecie i najlepszy system zwiadowczy nie zauważył, że przy jego granicy Hamas od przeszło roku przygotowywał się do ataku, który nastąpił 7 października. Terrorysty zaatakowali we wczesnych godzinach rannych uczestników festiwalu muzycznego, który odbywał się 14 kilometrów od Strefy Gazy po czym rozpoczęli trwającą godziny masakrę i polowania na niewinnych imprezowiczów, którzy uciekali w panice. Tylko w tym pierwszym dniu Hamas zabił przeszło 1300 izraelskich cywilów i porwał 120 osób jako zakładników.

Skala ataku zaskoczyła w Izraelu wszystkich, a atak okazał się największą masakrą cywilnej ludności żydowskiej od Holocaustu. Ale pełna skala masakry i brutalności Hamasu była odkrywana dzień po dniu, gdy żołnierze izraelskiej armii odbijali zajęte miejscowości na południu Izraela, w okolicy granicy z Gazą.

Prezydent Turcji Recep Tayyip Erdoğan, w swoich dotychczas najmocniejszych komentarzach dotyczących konfliktu w Gazie, powiedział 25 października, że palestyńska grupa zbrojna Hamas nie jest organizacją terrorystyczną, lecz grupą wyzwolenczą walczącą o ochronę ziem palestyńskich. Ankarą ostro skrytykowała bombardowanie Gazy przez Izrael. W przeciwieństwie do wielu swoich sojuszników w NATO i Unii Europejskiej, Turcja nie uważa Hamasu za organizację terrorystyczną i gości członków tej grupy na swoim terytorium.

Po Turcji można się było tego spodziewać, ale że w Szwecji palestyńczycy wyjdą 7 października na ulice i będą świętować i chwalić atak Hamasu daje dużo do myślenia. W samym Malmö wyszło między 5 a 6 tys. zwolenników Hamasu na ulice. Podobne demonstracje miały miejsce m.in. w Wielkiej Brytanii i Niemczech.

Antysemityzm przybiera niepokojące wymiary, gdy konflikt na Bliskim Wschodzie przenosi się również do naszego kraju. Jest obecnie wzrastające zagrożenie dla synagog i innych instytucji żydowskich w Szwecji. Antysemityzm stanowi zagrożenie zarówno dla Żydów w Szwecji, jak i dla naszego otwartego społeczeństwa, naszej demokracji i jej fundamentalnych wartości. Dlatego rząd szwedzki wzmocnił bezpieczeństwo gmin żydowskich i organizacji, aby zwiększyć poczucie bezpieczeństwa.

Przed wszczęciem ofensywy Izrael apelował do ludności cywilnej Gazy o przemieszczenie się na południe strefy Gazy przy granicy z Egiptem. Część to zrobiła, część pozostała i staje się teraz ofiarami prowadzonej wojny.

Strefa Gazy: 365 km² Ludność: 1,8 milj

Faktyczną władzę w Gazie sprawuje separatystyczny islamski ruch Hamas, nieuznawany przez większość wspólnoty międzynarodowej i uznany przez UE za organizację terrorystyczną.

Sztuczna inteligencja ma się dobrze

30 października przywódcy grupy G7 (grupa państw, których przywódcy spotykają się na swoistym forum polityczno-ekonomicznym) porozumie-
li się w sprawie międzynarodowych

wytycznych dotyczących sztucznej inteligencji (AI) oraz dobrowolnego kodeksu postępowania dla jej twórców.

Niemal równolegle prezydent USA Joe Biden podpisał pierwsze w historii rozporządzenie wykonawcze, które ma zapewnić, że będzie ona „bezpieczna” i „godna zaufania”.

Równocześnie firma Alphabet poinformowała, że wprowadziła w Europie i Brazylii swojego chatbota Bard, rywala dla słynnego ChatGPT, opartego na sztucznej inteligencji. Przypomnijmy – Bard i ChatGPT to programy wykorzystujące sztuczną inteligencję, by móc odpowiadać na różne pytania czy rozmawiać z użytkownikami niczym ludzie. Globalny boom na wykorzystywanie AI w życiu codziennym trwa, jednak twórcy zalecają ostrożność. Jest polski akcent w świecie twórców AI. Jedną z osób, która pracowała nad Bardem dla Google jest Polak – Jacek Krawczyk. Z Bardem można współpracować w czterdziestu językach, można z nim również rozmawiać, co jest zupełnie nową funkcją. Ponadto, można zmienić jego ton i styl wypowiedzi – zdania krótkie, długie, bardziej profesjonalne lub swobodne.

Bałtyk zagrożony

Pomimo międzynarodowych działań na rzecz poprawienia sytuacji ekologicznej w Morzu Bałtyckim, dane za 2023 rok nie wykazują większej poprawy, a niektóre wskaźniki sugerują

nawet pogorszenie sytuacji środowiskowej.

Wielkim zagrożeniem jest kryzys klimatyczny, który odpowiada m.in. za zakwitanie trujących sinic w Bałtyku oraz zmniejszanie się morskiej bioróżnorodności, spowodowane nadmiernym rybołówstwem. Już dzisiaj poziom zarybienia morza jest wyjątkowo niski.

Innym nietypowym, być może jeszcze poważniejszym zagrożeniem dla Bałtyku jest ok. 65 tys. ton broni chemicznej, w tym gazów bojowych po I i II wojnie światowej porzuconych na jego dnie. Beczki z toksycznymi substancjami od dekad rdzewieją w słonej wodzie i niedługo mogą zacząć uwalniać swoją trującą zawartość do otoczenia.

Na dnie leżą także wraki statków i okrętów wojennych, konwencjonalna broń i materiały wybuchowe. Według Komisji Helsińskiej w rejonie Głębi Gotlandzkiej zatopione zostały bomby lotnicze, pociski artyleryjskie, miny chemiczne i 200 litrowe beczki z toksycznymi substancjami. Szacuje się, że w rejonie Bałtyku leży od 8 do 10 tysięcy wraków. Minimum 100 z nich to tak zwane wraki o wysokim priorytecie, w których mogą znajdować się znaczne ilości paliwa. To sprawia, że są one ogromnym zagrożeniem dla środowiska naturalnego

Szwedzi na celowniku

Rezultatem aktu terrorystycznego dokonanego w Brukseli przez zwolennika IS jest śmierć dwóch Szwedów, kibiców ubranych w koszulki drużyny narodowej.

Szwedzi byli w drodze na mecz piłki nożnej Belgia-Szwecja, który został przerwany po pierwszej połowie.

„To jest tragedia, ale wszystkie sygnały ostrzegawcze były skierowane w stronę Szwecji”, powiedział Magnus Ranstorp, który zajmuje się badaniami aktów terrorystycznych.

Sprawca ataku Abdesalem Lassoued został zastrzelony następnego dnia przez policję belgijską w Brukseli. Lassoued wcześniej przebywał w Szwecji, gdzie odbywał karę pozbawienia wolności. W swoim nagraniu w mediach społecznościowych krótko po ataku mówił, że zabił Szwedów, aby „pomścić muzułmanów” i przysięgał wierność Państwu Islamskiemu.

Szwedzkie MSZ wydało komunikat z apelem do Szwedów przebywających za granicą o zachowanie „wzmoczonej ostrożności i czujności”. Już w sierpniu szwedzkie władze podniosły poziom zagrożenia terrorystycznego do stopnia czwartego na pięciostopniowej skali. Było to spowodowane groźbami ze strony islamistycznych organizacji po aktach palenia Koranu w Sztokholmie.

Stracone dzieci

Wszyscy wiemy doskonale jak przestępczość wzrosła w Szwecji w ostatnich latach. Strzelaniny i wybuchy to niemal chleb powszedni w dzisiejszych czasach. Ale to co budzi groźbę to udział dzieci w działalności przestępczej.

Z nowego raportu Rady ds. zapobiegania przestępczości (Brå) wynika, że dzieci w wieku 12 lat są rekrutowane do przestępczych gangów przez 16-latków. Młodsze dzieci są uważane za tanią siłę roboczą i są zmuszane do wykonywania zadań z dużym ryzykiem wykrycia. Szybkim sposobem na awans w gangach jest na przykład popełnienie strzelaniny lub „wzięcie winy na siebie” za starszego przestępcę z gangu.

Szwecja budzi się teraz i zastanawia się jak zapobiec przestępczości wśród dzieci i młodzieży. Jest już opracowana propozycja, która ma ułatwić udostępnianie informacji istotnych dla zwalczania przestępczości. Oznaczałoby to nowe prawo, które nakładałoby obowiązek przekazywania informacji organom zwalczania przestępczości, a to odsuwałoby na bok zasadę zachowania poufności. Takie prawo nałożyłoby na przykład obowiązek przekazywania danych kontaktowych przez wszystkie organy, gminy i regiony, a także niektóre prywatne instytucje edukacyjne, aby policja mogła zidentyfikować i zlokalizować osoby, które popełniają przestępstwa lub ryzykują ich popełnienie. Tę propozycję Ministerstwo Sprawiedliwości prześle do konsultacji ale zmiany w prawie będą mogły wejść w życie dopiero 1 stycznia 2025 roku. Ile dzieci nie będzie można do tego czasu uratować?

Źródła: forsal.pl, gazetaprawna.pl, pap.pl, sydsvenskan.se, aftenbladet.se, money.pl, euractiv.pl, svt.se

Dom Polonii w Malmö otwarty

Po 10 latach przygotowań i zbierania środków przez związek Pro Polonia Malmö otwarto Dom Polonii im. M. Kopernika w Malmö

Związek Pro Polonia Malmö (PPM) powstał w 2014 roku, a jego statutowym celem było od początku prowadzenie działalności, z której dochód był gromadzony na rzecz wynajęcia lokalu na Dom Polonii w południowej Szwecji. Były to zbiórki pieniędzy, sprzedaż tzw. cegiełek i liczne projekty.

Prezesem Pro Polonia Malmö jest od 2014 roku Teresa Sygnarek.

W połowie lipca br. udało się wynająć odpowiedni lokal o łącznej powierzchni 200 m², który jednak wymagał totalnego remontu.

Było to m.in. burzenie ścianek działowych, prowadzenie nowych przewodów elektrycznych, zainstalowanie wentylacji, malowanie ścian, położenie nowych podłóg.

Tak zaczęliśmy.

Po miesiącu od przejęcia lokalu, udało się nam zrealizować zdecydowaną większość prac remontowych dzięki społecznemu zaangażowaniu i wkładowi pracy przedstawicieli Polonii w Malmö.

Decyzją zarządu związku Dom Polonii otrzymał imię Mikołaja Kopernika.

Dom Polonii dysponuje 2 masztami na flagi polskie, 8 miejscami parkingowymi, a przed samym wejściem jest przystanek autobusowy.

Misją PPM jest szeroko rozumiana integracja Polonii i ułatwienie funkcjonowania w społeczeństwie szwedzkim z zachowaniem polskich wartości i tradycji.

Planowana działalność Domu Polonii to m.in.:

Organizacja Dni Polskich, Wystawy, Konferencje, Warsztaty, Spotkania informacyjne, Spotkania po Biegu dla Niepodległej, Lekcje języka polskiego i historii dla dzieci i młodzieży, Biblioteka, Spotkania seniorów, Kącik malarski, Promocja polskich fi, Spotkania czytelnicze, Wieczory z poezją i wiele innych...

Remontu lokalu nie dałoby się zrealizować bez sponsorów i darczyńców, którzy nie tylko wnosili swój czas i pracę, ale także przekazali nam materiały i inne potrzebne rzeczy. A byli to: *Malwin Michulka, Teresa Sygnarek, Paweł Skotnicki, Paweł Hofman, Markus Sygnarek, Marcin Skotnicki, Rafał Boruch, Andriej, Darek Zasada, Paweł Woron, Janusz Szkwarek, Andreas Henriksson, Krystyna Gubel, Zofia Sunemark, Anna Paradowska, Tadeusz Pilat.*

Nie sposób wymienić wszystkich ponieważ wiele osób w różny sposób wspierało Dom Polonii bądź swoją pracą bądź wkładem rzeczowym.

Wszystkim należą się szczerze podziękowania za cenny wkład w prace remontowo-adaptacyjne Domu Polonii im. Mikołaja Kopernika w Malmö. Hojność i oddanie w pracy pro bono publico są wielkim darem dla naszej polonijnej społeczności i prawdziwym przykładem altruizmu i poświęcenia.

Jest to nie tylko wsparcie lokalnej Polonii, ale także dowód na to, że razem możemy osiągnąć wielkie rzeczy.

Następnym zadaniem będzie stworzenie możliwości do utrzymania Domu Polonii. Z nadzieją spoglądamy w stronę polskich władz, instytucji i organizacji społecznych, szwedzkiej Polonii oraz hojnych sponsorów, którzy mogą przyczynić się do osiągnięcia tego celu. Taka pomoc będzie miała ogromne znaczenie dla naszej wspólnej sprawy. Kupując symboliczne "cegiełki" do Domu Polonii, będzie to nie tylko wkład do materialnej strony projektu, ale przede wszystkim wyrażenie zaangażowania w ideę pielęgnowania naszych tradycji, zachowywanie dziedzictwa oraz umacnianie więzi między Polakami na obczyźnie.

Niech nasza jedność wokół tej pięknej idei przyniesie owoce w postaci wspaniałego Domu Polonii, będącego nie tylko fizycznym miejscem, ale także duchowym centrum dla wszystkich, którzy kochają Polskę i jej kulturę.

Dom Polonii powstał nie tylko dla organizacji polonijnych w południowej Szwecji, ale oferuje także możliwość ogólnokrajowej działalności polonijnej.

Z całego serca zachęcamy do aktywnego udziału w tym projekcie, dzięki któremu nasza wspólnota będzie mogła kwitnąć i rozwijać się na przestrzeni lat.

*Razem tworzymy przyszłość, w której dumnie mówimy:
„To jest nasz Dom Polonii w Szwecji,
zbudowany siłą wspólnego wysiłku i miłości do Ojczyzny!”*

Po wielu latach starań otwieramy w Malmö

ZAPRASZAMY NA DOM OTWARTY

Niedziela 1 października godz. 12-16

Agnesfridsvägen 183 A

Dom Polonii będzie miejscem dla wszystkich, którzy są dumni z polskiej tożsamości i będą chcieli uczestniczyć w naszych wydarzeniach i działaniach społecznościowych.

Wierzymy, że razem możemy tworzyć silniejszą i bardziej zintegrowaną polską społeczność.

I tak nadszedł czas kiedy 30 września mogliśmy dokonać inauguracji Domu Polonii dla zaproszonych gości, a 1 października szeroko otworzyć drzwi Domu Polonii zaprosić Polonię na dom otwarty.

Inaugurację rozpoczął Malwin Michułka przez uroczyste podniesienie na maszt flagi polskiej przy akompaniamencie hymnu państwowego.

Przejęcia wstęgi do Domu Polonii dokonali konsul Maciej Zamościk, Sebastian Jaworowski, członek zarządu Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, Teresa Sygnarek i Malwin Michułka.

Odczytane zostały listy gratulacyjne, które przysły m.in. z Kancelarii Prezydenta RP, Kancelarii Premiera Rady Ministrów od Pełnocnika ds. Polonii Ministra Jana Dzierżycza oraz Ambasador RP w Królestwie Szwecji Joanny Hofman.

Danuta Zasada uświetniła swoim występem otwarcie Domu Polonii.

Dzień później gościliśmy Polonię szwedzką na domu otwartym. Odwiedzający zrobili obszerny spis przedsięwzięć jakie chcieliby widzieć w Domu Polonii, a także zgłosiła się pewna ilość osób chętnych do pełnienia dyżurów.

Zarówno inaugurację, jak i dom otwarty uświetniła swoim występem Danuta Zasada skomponowaną przez nią Balladą o Domu Polonii.

Tekst: TERES YGNAREK
Zdjęcia: Dom Polonii Kopernik

Piórem Danuty Zasady

I oto Dom Polonii Kopernik w Malmö został uroczystie otwarty!

Takie chwile dojrzewają latami (w tym przypadku na pewno). To nie są wydarzenia spisane na kolanie. Ani inicjatywy pisane palcem po wodzie.. Takie chwile dojrzewają latami jak dobre wino. Przez pryzmat wspólnych wielkich chęci i ogromnego wspólnego wysiłku pokonywania przeszkód (których było od groma). Determinacja, wierność ideom, wytrwałość, oraz nieustępliwe dążenie do celu. Choćby małymi krokami. Choćby wszystkie przeciwnie wichry dęły we wszystkie puzony świata. Choćby deszcz zacinał prosto w oczy i mieszając się ze łzami drążył kroplami niepewności i chwilowych zwątpień skałę wyznaczoną na mapie marzeń wyspy.

Ta wyspa układała swoje brzegi przez 10 lat, a teraz dla wszystkich wędrowców świata otwarła swoje polonijne drzwi. W Malmö w południowej Szwecji. Być może Wasze nogi zaprowadzą Was tam wkrótce, lub kiedyś.

Kopernik będący Patronem tego Domu zawsze patrzył daleko w gwiazdy i jak to ujęłam w piosence o tym miejscu "miał odwagę by zmieniać świat".

Czy było mu łatwo? Obalać stereotypy i ówczesne kanony nauki o astronomii? Czy miał z górki? .... Czy się poddał?

"Wstrzymał słońce - ruszył ziemię, polskie wydało go plemię " - mówi samo za siebie.

Tak i tu nie było łatwo. Ale cel pomimo to został dopięty i będzie rósł w siłę... czego Wam , sobie i temu Domowi życzę

D@Nuta.

Wstęga przecięta, Dom Polonii „Kopernik” otwarty.

Inauguracja Domu Polonii nie mogła się odbyć bez naszej wspaniałej młodzieży z Ogniska „Kwiaty Polskie”.

To tylko część gości podczas inauguracji Domu Polonii.

Dom Polonii czekał na gości.

Członkowie Ogniska „Kwiaty Polskie” polonezem wprowadzili gości.

Polska Huset i Malmö invigt

Efter 10 års förberedelser och insamling av medel av föreningen Pro Polonia Malmö, har Polska Huset tillägnat åt M. Kopernik öppnat i Malmö.

Föreningen Pro Polonia Malmö (PPM) grundades 2014, och dess mål från början var att bedriva verksamhet där intäkterna skulle samlas in för att hyra en lokal för Polska Huset i södra Sverige. Det inkluderade insamling av pengar, försäljning av så kallade "tegelstenar" och olika projekt. *Teresa Sygnarek* har varit ordförande för Pro Polonia Malmö sedan 2014.

I mitten av juli i år lyckades man hyra en lämplig lokal med en total yta av 200 m², som dock krävde en omfattande renovering. Det innebar att man behövde riva väggar, dra nya elledningar, installera ventilation, måla väggarna och lägga nya golv. Efter en månad från övertagandet av lokalen lyckades man genom frivillig arbetskraft och engagemang från representanter för den polska diasporan i Malmö slutföra de flesta renoveringsarbeten.

Enligt beslut från föreningens styrelse fick Polska Huset *Mikołaj Koperniks* (Nicolaus Copernicus) namn.

Polska Huset har två flaggstänger för polska flaggor, åtta parkeringsplatser och en busshållplats precis utanför entrén.

PPM:s uppdrag är att främja integrationen av polska samhället och underlätta dess deltagande i det svenska samhället samtidigt som man bevarar polska värderingar och traditioner.

Planerad verksamhet i Polska Huset inkluderar bland annat arrangemang av polska dagar, utställningar, konferenser, workshops, informationsmöten, undervisning i polska språket och historia för barn och ungdomar, bibliotek, möten för äldre, målarhörna, främjande av polska företag, bokcirklar, poesikvällar och mycket mer.

Renoveringen av lokalen hade inte varit möjlig utan sponsorer och donatorer, som inte bara bidrog med sin tid och arbete, utan också tillhandahöll material och andra nödvändiga saker.

Några av dem var: *Malwin Michulka, Teresa Sygnarek, Paweł Skotnicki, Paweł Hofman, Markus Sygnarek, Marcin Skotnicki, Rafał Boruch, Andriej, Darek Zasada, Paweł Woron, Janusz Szkwerek, Andreas Henriksson, Krystyna Gubel, Zofia Sunemark, Anna Paradowska, Tadeusz Pilat.*

Det är omöjligt att nämna alla, eftersom många människor stödde Polska Huset på olika sätt, antingen genom arbete eller materiella bidrag. Alla förtjänar en uppriktig tacksamhet för deras värdefulla bidrag till renoverings- och anpassningsarbeten för Polska Huset i Malmö.

Generositet och arbete pro bono publico är en stor gåva för vår polska gemenskap och ett verkligt exempel på altruism och uppoffring.

Detta är inte bara stöd för den lokala Polonia utan också ett bevis på att tillsammans kan vi uppnå stora saker.

Det nästa steget kommer att vara att skapa möjlighet för att underhålla och bevara Polska Huset. Vi ser hoppfullt mot de polska myndigheterna, institutionerna och sociala organisationerna, den polska diasporan i Sveige och generösa sponsorer som kan bidra till att uppnå detta mål. Ett sådant stöd kommer att ha stor betydelse för vår gemensamma sak. Genom att köpa symboliska "tegelstenar" för Polska Huset, kommer det inte bara att vara en ekonomisk insats i projektet utan framför allt ett uttryck för engagemang för att vårda våra traditioner, bevara vårt arv och stärka banden mellan polacker utomlands.

Låt vår enhet kring denna vackra idé ge frukt i form av en underbar Polska Hus, som inte bara är en fysisk plats utan också ett andligt centrum för alla som älskar Polen och dess kultur. Polska Huset har skapats inte bara för polska organisationer i södra Sverige, utan erbjuder också möjligheter för nationell polsk verksamhet.

Vi uppmanar er hjärtligt att aktivt delta i detta projekt, så att vår gemenskap kan blomstra och växa under åren.

Tillsammans skapar vi en framtid där vi stolt kan säga:

*"Detta är vårt Polska Hus i Sverige,
byggt med kraften i gemensam ansträngning
och kärlek till fosterlandet!"*

Och så kom den dagen, den 30 september, när vi kunde inviga Polska Huset för inbjudna gäster, och den 1 oktober öppna dörarna och bjuda in Polonia till öppet hus.

Invigningen inleddes av *Malwin Michulka* med en högtidlig hisning av den polska flaggan, ackompanjerad av nationalsången.

Avsnittningen av bandet till Polska Huset utfördes av konsul *Maciej Zamościk, Sebastian Jaworowski*, en medlem av styrelsen för "Wspólnota Polska" -föreningen, *Teresa Sygnarek* och *Malwin Michulka*.

Gratulationsbrev lästes upp, inklusive från Polska Presidentkansliet i Polen, Premiärministerns kansli och Ministern för Poloniafrågor *Jan Dziejczak* samt Polens ambassadör i Konungariket Sverige *Joanna Hofman*.

Dagen efter välkomnade vi den polska diasporan till öppet hus. Besökarna gjorde en omfattande lista över aktiviteter de skulle vilja se i Polska Huset, och det fanns också ett antal personer som anmälde sig som frivilliga att arbeta för Polska Huset.

Både invigningen och öppet hus upphöjdes av *Danuta Zasadas* framträdande med en ballad om Polska Huset, komponerad av henne.

Skrivet av Danuta Zasada

Och nu är Polska Huset „Kopernik” i Malmö officiellt öppnat!

Sådana ögonblick mognar under åren (i detta fall definitivt). Det är inte händelser som är nedskrivna i förbigående. Inte heller initiativ som skrivs med fingret på vattnet...

Sådana ögonblick mognar med åren, precis som ett bra vin. Genom gemensamma stora önskningar och enorm gemensam ansträngning, trots de många hinder som fanns.

Beslutsamhet, trohet till idéerna, uthållighet och envist strävande efter målet.

Även om det är med små steg. Även om alla motsättningar blåser från alla horn i hela världen.

Även om regnet skär rakt i ögonen och, blandat med tårar, uthålligt eroderar stenen av tvivel på kartan över drömmarnas ö.

Den här ön har format sina stränder under 10 år, och nu har den öppnat sina polska dörrar för alla världens vandrare. I Malmö i södra Sverige.

Kanske kommer era fotspår leda er dit snart, eller någon gång i framtiden.

Kopernik, som är skyddshelgon för detta hus, tittade alltid långt bort mot stjärnorna, och som jag uttryckte det i sången om denna plats, "hade modet att förändra världen." Var det lätt för honom?

Att bryta stereotyper och dåvarande normer inom astronomin? Gick allt smidigt? ... Gav han upp?

"Han stoppade solen - och satte jorden i rörelse, det polska folket gav honom styrka" - det talar för sig självt.

Så även här var det inte lätt.

Men målet har trots allt nåtts och kommer att fortsätta växa i styrka... vilket jag önskar er, oss och detta hus.

D@Nuta.

Ballada o Domu Polonii w Malmö

Gdzieś pomiędzy Tobą a światem

W wielu miejscach obszernych map

Biegną drogi kręte sękaty

W nich odciskasz mocno swój ślad

I wędrowcem wiecznym tułaczem

Jesteś wszędzie gdzie zechciał los

Niosąc Polskę w tysiącach znaczeń

Bo gdzie Ty - tam Jej w Tobie głos

Czas przekornie kapie powoli

Kiedy spieszno że brak jest tchu

Ile lat już minęło policz

Nim spotkaliśmy się dzisiaj tu

Wśród adresów jest w Malmö taki

Jego wartość od dzisiaj znasz

Dom Polonii - nie byle jaki

Miejsce które jednoczy nas

Gwiazdozbiory wiszą nad nami

Wciąż te same od setek lat

Żył Kopernik tymi gwiazdami

Miał odwagę by zmieniać świat

Miałby może słów kilka dla nas

Gdyby z nami Tu dzisiaj był

Jego postać sławą owiana

Niech uchyla każdemu drzwi

Są zdarzenia których dosięgasz

Choćby były daleko stąd

Są marzenia które się spełnia

Jedno z nich spełnione - Polonii Dom

D@Nuta

Polskie wybory w Szwecji

15 października 5 Obwodowych Komisji Wyborczych obsługiwało wyborców chętnych do głosowania. 3 Komisje w Sztokholmie, 1 w Göteborgu i 1 w Malmö.

REK

Dawno już tutejsza Polonia nie miała okazji, by zebrać się w tak licznym gronie. W trzech miastach Szwecji udało się utworzyć aż pięć Komisji Okręgowych, a do każdej z nich zgłosiło się około trzy tysiące uprawnionych wyborców chcących oddać swój głos na kandydatów do Sejmu i Senatu.

Największym zaskoczeniem okazał się punkt wyborczy w Malmö, znajdujący się w nowo otwartym Domu Polonii "Kopernik".

W systemie internetowym zarejestrowały się 3252 osoby, do tego doszła niemal setka osób przybyłych z zaświadczeniami, a ostatecznie głos swój oddało 2966 uprawnionych.

I choć wyborcy mogli zacząć oddawać głosy o godzinie siódmej rano i mieli na to czternaście godzin, to pierwsi chętni czekali przed lokalem już od godziny szóstej, gdy było jeszcze całkiem ciemno. Tego dnia pogoda nie była przychylna Polakom

W godzinach przedpołudniowych kolejka zawijała się wielokrotnie zarówno na parkingu Domu Polonii, jak i pobliskiej firmy Skoda.

På förmiddagen bildades långa köer både på parkeringen vid Polska Huset och utanför intilliggande firman Skoda.

Dużym uznaniem ze strony oczekujących cieszyło się stoisko Skafferiet Hårlösa, które serwowało ciepłe i zimne napoje oraz domowe wypieki.

Det uppskattades mycket av de väntande att Skafferiet Hårlösa erverade varma och kalla drycker samt hemlagade bakverk.

Lokal wyborczy zamknięty, można zacząć liczyć głosy.
Vallokalen stängd, man kan börja räkna rösterna.

zamieszkującym południową Szwecję, gdyż temperatura była bardzo niska, a odczucie zimna potęgował dodatkowo bardzo silny wiatr. Nie zmieniało to faktu, że wyborcy wchodzili do „Kopernika” uśmiechnięci i życzliwi, zostawiając dobre słowo członkom komisji, starającym się jak najsprawniej obsługiwać petentów.

Dodatkowym czynnikiem ratującym sytuację na zewnątrz była obecność punktu gastronomicznego ze Skafferiet i Harlösa, serwująca oczekującym w czasie ponad dwugodzinnych kolejkach kawę i ciasto. Komisja wyborcza znajdująca się w Domu Polonii z ogromną wdzięcznością przyjęła fakt iż większość

zarejestrowanych przybyła jak najwcześniej, by skorzystać z przysługującego im prawa wyborczego, gdyż istniały obawy że nie uda się przyjąć wszystkich przed godziną 21:00, a właśnie o tej godzinie należało zamknąć drzwi lokalu, by następnie w ciągu dwudziestu czterech godzin skrupulatnie policzyć każdy głos i wysłać prawidłowy raport najpierw do konsulatu w Sztokholmie, a stamtąd do Państwowej Komisji Wyborczej w Warszawie.

I tak jak obawiano się krótkiego czasu na policzenie tej ogromnej ilości głosów, tak w najgorszych koszmarach nie spodziewano się wielogodzinnego przetrzymywania w lokalu wyborczym wszystkich członków komisji w oczekiwaniu na zatwierdzenie (bądź odrzucenie) raportu przez PKW. Pierwszy raport został wysłany tuż przed godziną siódmą rano, natomiast PKW zgłosiła poprawki do naniesienia ponad dziesięć godzin później. Około godziny dwudziestej tryumfalnie odebrano zatwierdzenie ostatniego raportu dotyczącego dołączonego w tych wyborach referendum. Wyczerpani nie tylko fizycznie, głodni i marzący o prysznicu oraz łóżku członkowie komisji mogli odetchnąć z ulgą i rozejść się do domów.

Biorąc pod uwagę frekwencję wyborów w Domu Polonii „Kopernik” na poziomie niemal 89% mamy jasny przekaz, że zorganizowanie w nim punktu wyborczego było jak najbardziej słuszym pomysłem i przysłużyło się nie tylko wyborom parlamentarnym, ale także samemu „Kopernikowi” i przede wszystkim integracji Polonii i Polaków zamieszkałym na terenie południowej Szwecji.

Tekst: **ANN ARADOWSKA**
Zdjęcia: Anna Paradowska, Teresa Sygnarek

Obwodowa Komisja Wyborcza w Malmo w pełnym składzie. - Hela valkommittén i Malmö.

Så röstade den polska diasporan i Sverige.

		Sztokholm Karlavägen 35 OKW nr 301	Sztokholm Prästgårdsg. 5 OKW nr 302	Sztokholm Sveavägen 41 OKW nr 303	Göteborg Strandgata 4 OKW 304	Malmö Agnesfridsv. 183A OKW NR 305	Ilość głosów na poszczególne partie
Lista nr 1	Bezpartyjni samorządowcy	22	17	32	41	19	131
Lista nr 2	Trzecia Droga	322	319	323	376	347	1687
Lista nr 3	Nowa Lewica	473	324	499	420	459	2175
Lista nr 4	PiS	383	516	369	412	470	2150
Lista nr 5	Konfederacja	203	280	232	277	203	1195
Lista nr 6	Koalicja Obywatelska	1155	1238	1182	1238	1409	6222
Lista nr 7	Polska jest jedna	33	37	45	43	34	192
		2591	2731	2682	2807	2941	13752

Źródło: wybory.gov.pl

Polska val i Sverige

Den 15 oktober betjänade 5 valkommittéer de valdeltagare som ville rösta. Tre i Stockholm, en i Göteborg och en i Malmö.

REK

Det var länge sedan den polska diasporan hade möjlighet att samlas i en så stor grupp. I tre svenska städer etablerades fem valkretsar och cirka tre tusen röstberättigade anmälde sig till varje krets för att rösta på kandidaterna till Sejmen och Senaten.

Den största överraskningen visade sig vara vallokalen i Malmö, som befann sig i det nyöppnade Polska Huset "Kopernik".

Totalt registrerade sig här 3252 personer online, och nästan hundra ytterligare personer dök upp med speciella röstbevis.

Trots att väljarna kunde börja rösta kl 7 på morgonen och hade 14 timmar på sig att göra det, stod de första entusiasterna i kö utanför lokalen redan kl 6 på morgonen, när det fortfarande var mörkt.

Vädret var ogynnsamt för polackerna som bor i södra Sverige den dagen, med mycket låga temperaturer och en kall vind som gjorde det ännu kallare.

Detta hindrade inte väljarna från att gå in i Polska Huset "Kopernik" med ett leende och de riktade många vänliga ord till kommittémedlemmarna som gjorde sitt bästa för att betjäna dem effektivt.

En ytterligare faktor som hjälpte till utanför vallokalen var närvaron av en kaffevagn som serverade kaffe och bakverk till dem som ibland väntade i kö i över två timmar.

Valkommittén i Polska Huset tackade med stor tacksamhet de flesta av dem som kom för att rösta så tidigt som möjligt, eftersom det fanns farhågor om att de inte skulle kunna ta emot

alla före kl 21, och precis vid den tiden var det dags att stänga dörren till lokalen för att sedan inom 24 timmar noggrant räkna varje röst och skicka in en korrekt rapport först till konsulatet i Stockholm och sedan till den statliga valkommittén Warszawa.

L

Precis som man fruktade att det skulle finnas för lite tid att räkna det enorma antalet röster, hade man inte i sina värsta mardrömmar förväntat sig att medlemmarna i kommittén skulle vara tvungna att sitta i lokalen under många timmar i väntan på att rapporten skulle godkännas (eller förkastas) av den statliga valkommittén.

Den första rapporten skickades strax före kl 7 på morgonen, medan den statliga valkommittén rapporterade över tio timmar senare små ändringar som skulle göras.

Runt kl 22 mottogs triumferande godkännandet av den sista rapporten som gällde folkomröstningen som hölls i samband med parlamentsval.

De trötta kommittémedlemmarna, som var utmattade både fysiskt och mentalt, hungriga och längtade efter en dusch och en säng, kunde äntligen andas ut och gå hem.

Med tanke på valdeltagandet i Polska Huset "Kopernik" på nästan 90% av alla anmälda är det tydligt att det var en mycket bra idé att ordna en vallokal där, och det gynnade inte bara parlamentsvalet utan också Polska Huset "Kopernik" och framför allt integrationen av polacker i södra Sverige.

Dziennikarze polonijni razem po raz 10.

W 2014 roku Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji i Europejska Unia Wspólnot Polonijnych zainicjowały I Forum Mediów, które odbyło się w Malmö. Kolejne było w Sztokholmie, po czym na stałe przenieśli się do Polski.

Przez pierwsze lata były to Europejskie Fora Mediów Polonijnych, a w 2018 przybrały one formułę światową. W ostatnich latach, do grona organizatorów dołączyło Światowe Stowarzyszenie Mediów Polonijnych. Zadaniem Forów jest integracja mediów polonijnych oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych członków redakcji polonijnych. 10. edycja Forów miała miejsce 22-24 września w Warszawie.

WSPÓŁPRAC

W tym roku doszedł kolejny atut tych spotkań. Od dłuższego czasu pojawiały się wnioski aby zaprzestać dzielenia mediów na „Wschód i Zachód”. Jest oczywiste, że uwarunkowania są różne w zależności od tego w jakim regionie świata się znajdujemy, ale takie formalne podziały nie sprzyjają integracji mediów. Tym bardziej, że potrzeby typu szkolenia, wymiana doświadczeń czy spotkania dziennikarskie są wspólne, niezależnie od szerokości geograficznej. Dzielenie mediów polonijnych na wschód i zachód utrudnia budowanie wspólnoty i integracji między mediami polonijnymi na świecie. Zamiast dzielenia, ważne jest, aby promować wspólne wartości i cele oraz budować mosty i wzmacniać więzi i solidarność wśród wszystkich mediów polonijnych.

Temat ten podjęłam w czerwcu br. podczas VI Zjazdu Polonii i Polaków za Granicą będąc moderatorem panelu „Znaczenie wspólnoty mediów polonijnych”, co spotkało się z aprobatą zarówno uczestników panelu, jak i przedstawiciela Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (KPRM), dyrektora *Jana Badowskiego*, który obiecał zorganizować spotkanie pomiędzy Światowym Stowarzyszeniem Mediów Polonijnych (ŚSMP) a Federacją Mediów Polskich na Wschodzie (FMPnW). Jak obiecał, tak zrobił i po wstępnych spotkaniach doszło do milowego kroku.

Jako prezes ŚSMP zostałam zaproszona do panelu podczas Zjazdu FMPnW trwającego równoległe z Forum Mediów.

Natomiast przez FMPnW *Rajmund Klonowski* został zaproszony na nasze Forum, a dzień inauguracji Forum w KPRM miał dwóch głównych aktorów: ŚSMP i FMPnW.

Liczymy na to, że tak rozpoczęta współpraca pozwoli nam na rzetelne budowanie wspólnoty mediów polonijnych, bez zbędnych podziałów, a skupieniu się na wspólnych wyzwaniach, takich jak zachowanie języka i kultury polskiej, integracja w nowych społecznościach, wsparcie dla rodaków i budowanie propolskiego lobby.

UROCZYST AUGURACJA

Rozpoczęcie Forum odbyło się w siedzibie KPRM z udziałem wielu dostojnych gości, a przemówienie inauguracyjne wygłosił Pełnomocnik Rządu ds. Polonii i Polaków za Granicą, minister Jan Dziedziczak.

Podczas inauguracji zostało wręczone wyróżnienie ŚSMP, statuetka Słowo Polonii 2023”. Laureatką nagrody została Joanna Majksner-Pińska i jej miesięcznik kulturalno-edukacyjny „Dwukropek:” dla Polaków w Republice Południowej Afryki. W laudacji podkreślono pracę nad tworzeniem dumy z Polski, wynikającej z naszych dzisiejszych, rzeczywistych osiągnięć: ze światowego poziomu naszych artystów i z tego wszystkiego, co jest w naszej kulturze oryginalne i z czego możemy być naprawdę dumni oraz działań na rzecz promowania wysokich standardów dziennikarstwa i dbałość o rzetelną informację o Polsce.

Inaugurację zakończył panel dyskusyjny, w którym udział wzięli **Jan Dziedziczak**, **Teresa Ygnarek** i **Rajmund Klonowski**.

AKTU TY

Tegoroczne Forum zaprezentowało bardzo aktualne tematy dotyczące narzędzi pracy dziennikarskiej.

Jacek Cholewiński, wykładowca, coach i trener umiejętności medialnych uczył jak nie stać się gwiazdą memów, lecz stosować się do zasad setki dziennikarskiej i piramidy informacyjnej.

Dr hab. **Maria Łoszevska-Ołowska**, prawnik i medioznawca z Uniwersytetu Warszawskiego przekazała niezwykle cenne informacje m.in. o prawach autorskich i zasadach cytatu.

Dziennikarka technologiczna **Sylwia Czubkowska** odkryła tajniki funkcjonowania AI, sztucznej inteligencji, natomiast **Alicja Wiercińska** poprowadziła warsztaty z korzystania Chatu GPT.

Maria Pyż, redaktor naczelna Radia Lwów podzieliła się swoimi doświadczeniami ze szkoleń organizowanych dla młodych dziennikarzy, a **Piotr Marek** CEO Grupy Tipmedia radził co wybrać w przyszłości: druk, portal, radio, tv czy media społecznościowe.

Miłym akcentem była wizyta prof. dr hab. **Iwony Hofman**, dyrektor Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach UMCS, z którym Światowe Stowarzyszenie Mediów Polonijnych współpracuje od kilku lat.

W ostatnim dniu zorganizowane były warsztaty dyskusyjne: „Jak wspierać dziennikarzy z Białorusi” moderator **Andrzej Pisalnik**

„Jak współpracować z dziennikarzami z Ukrainy” moderator **Maria Pyż**

„Jak rozwijać wspólnotę mediów polonijnych” moderator **Tadeusz Pilat**

„Jak budować propolskie lobby” moderator **Waldemar Biniecki**

Zorganizowanie tegorocznego Forum Mediów Polonijnych było możliwe dzięki ogromnemu wsparciu Wydziału Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego i jego dziekana prof. dr hab. **Janusza Adamowskiego**, za co serdecznie dziękujemy.

Tekst: **TERESA YGNAREK**

Zdjęcia: **Iness Todryk-Pisalnik, Danuta Zasada, Grażyna Zalisz, Anna Paniszewa**

Projekt był realizowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023.

Sylwia Czubkowska wyjaśniła jak powstała, czym jest sztuczna inteligencja i co oznacza dla pracy dziennikarskiej.

Wykład dr hab. **Marii Łoszevskiej-Ołowskiej** o prawnych aspektach pracy dziennikarskiej.

Wyróżnienie Światowego Stowarzyszenia Mediów Polonijnych „Słowo Polonii” otrzymała Joanna Majksner-Pińska z Republiki Południowej Afryki, redaktor naczelna miesięcznika kulturalno-edukacyjnego „Dwukropek” w uznaniu promowania wysokich standardów dziennikarstwa i dbałość o rzetelną informację o Polsce.

Niezwykle cenne informacje i doświadczenia w zakresie szkolenia młodych dziennikarzy przedstawiła Maria Pyż, redaktor naczelna Radia Lwów.

Miłym akcentem była wizyta prof. dr hab. Iwony Hofman z Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach Uniwersytetu Marie Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Piotr Marek, CEO Tipmedia współpracuje ze Światowym Stowarzyszeniem Mediów Polonijnych i Forum Mediów Polonijnych od 2019 roku.

Nasze szwedzkie dziennikarki, Grażyna Zalisz i Danuta Zasada z prof. dr hab. Dariuszem Kuźminą z Uniwersytetu Warszawskiego.

Ponieważ tegoroczne Forum było 10. jubileuszową edycją, nie obyło się bez jubileuszowego tortu na zakończenie Forum.

Polska journalister utomlands tillsammans för 10-de gången

År 2014 inledde Polska Riksförbundet i Sverige och Europeiska Unionen för Poloniaföreningar det första Medieforum, som ägde rum i Malmö. Det följdes av ett evenemang i Stockholm, innan det permanent flyttades till Polen.

Under de första åren var dessa evenemang kända som Europeiska Medieforum, men 2018 antog de en global inriktning. På senare år har World Association of Polish Media Abroad anslutit sig till organisatörerna. Forumets syfte är att integrera polska medier utomlands och höja yrkeskvaliteten för medlemmarna. Den tionde upplagan av Forum ägde rum den 22-24 september i Warszawa.

SAMARBETE I STÄLLET FÖR DELNINGAR

I år har en annan fördel för dessa möten tillkommit. Det har under en tid funnits förslag att sluta dela upp medierna i "Öst" och "Väst". Det är uppenbart att förutsättningarna varierar beroende på vilken region i världen man befinner sig, men sådana formella uppdelningar gynnar inte medieintegrationen. Särskilt eftersom behoven, såsom utbildning, erfarenhetsutbyte och journalistiska möten, är gemensamma oavsett geografisk bredd. Att dela upp polska medier utomlands i öst och väst försvårar byggandet av en gemenskap och integration mellan medierna över hela världen. I stället är det viktigt att främja gemensamma värden och mål, samt bygga broar och stärka banden och solidariteten mellan alla polska medier.

Jag tog upp detta ämne i juni i år under den sjätte kongressen för polacker utomlands, där jag modererade panelen "Betydelsen av polska mediers gemenskap". Det möttes med godkännande från både deltagarna i panelen och Jan Badowski, direktör för Premiärministerns kansli som lovade att organisera en träff mellan World Association of Polish Media Abroad och Federation of Polish Media in the East. Som utlovat höll han sitt löfte och efter inledande möten nåddes ett betydande framsteg.

Som ordförande för World Association of Polish Media Abroad blev jag inbjuden till Federation of Polish Media in the East kongress som ägde rum samtidigt som Medieforum. Å andra sidan blev **Rajmund Klonowski**, Federationens ordförande inbjuden till vårt Forum, och den officiella invigningsdagen hos Premiärministerns kansli hade två huvudaktörer: World Association of Polish Media Abroad och Federation of Polish Media in the East.

Vi hoppas att det samarbete som har påbörjats kommer att möjliggöra en uppbyggnad av gemenskapen för polska medier utomlands utan onödig uppdelning, med fokus på gemensamma utmaningar såsom bevarande av polsk språk och kultur, integration i nya samhällen, stöd till landsmän och skapandet av ett pro-polskt lobby nätverk.

FESTLIG INVIGNING

Forumets invigning ägde rum hos Premiärministerns kansli och samlade många dignitärer. Invigningstalet hölls av regeringens företrädare för polacker utomlands, minister **Jan Dziejczak**.

Under invigningen tilldelades World Association of Polish Media Abroad utmärkelse "Polonia Ord 2023". Pristagaren var **Joanna Majksner-Pińska** och hennes kulturella och pedagogiska månadstidning "Dwukropek:" för polacker i Sydafrika. Laudationen betonade arbetet med att bygga stolthet över Polen tack vare våra nutida prestationer, våra konstnärers internationella rykte och allt som är unikt i vår kultur, något vi kan vara stolta över samt insatser för att främja höga standarder inom journalistiken och pålitlig information om Polen.

Invigningen avslutades med en paneldebatt där **Jan Dziejczak**, **Teresa Sygnarek** och **Rajmund Klonowski** deltog.

AKTUELLA ÄMNEN

Årets Forum presenterade mycket aktuella ämnen relaterade till journalistikens arbetsverktyg.

Jacek Cholewiński, föreläsare, coach och tränare inom mediekunskap lärde ut hur man inte blir en "memstjärna" utan bör följa journalistikens regler och informationspyramidens principer.

Dr. **Maria Łoszevska-Ołowska**, jurist och medieforskare från Warszawa universitet, delade mycket värdefull information om upphovsrättsliga rättigheter och citatregler.

Teknisk journalist **Sylwia Czubkowska** avslöjade hemligheter bakom AI, artificiell intelligens, medan **Alicja Wiercińska** höll workshops om användningen av GPT-chatten.

Maria Pyż, chefredaktör för Radio Lwów, delade med sig av sina erfarenheter från utbildningar för unga journalister, och **Piotr Marek** VD för Tipmedia Group, rådde om val för framtiden: tryck, webbplatser, radio, TV eller sociala medier.

En trevlig överraskning var besöket av prof. **Iwona Hofman**, chef för Institutet för samhällskommunikation och medier vid Maria Curie-Skłodowska universitet, som har samarbetat med World Association of Polish Media Abroad under de senaste åren.

Under den sista dagen hölls diskussionsworkshops:

"Hur man stödjer journalister från Belarus" modererades av **Andrzej Pisalnik**.

"Hur man samarbetar med journalister från Ukraina" modererades av **Maria Pyż**.

"Hur man utvecklar gemenskapen för polska medier utomlands" modererades av **Tadeusz Pilat**.

"Hur man bygger ett pro-polskt lobby nätverk" modererades av **Waldemar Biniecki**

Arrangemanget av årets Forum för polska medier var möjligt tack vare det enorma stödet från fakulteten för journalistik, information och biblioteksvetenskap vid Warszawa universitet och dess dekan, professor **Janusz Adamowski**.

Koniec szwedzkiego wsparcia

W komunikacie prasowym z dnia 7 września 2023 rząd ogłosił, że zostaje zlikwidowana dotacja państwowa dla organizacji utworzonych na podstawie przynależności etnicznej.

Zapowiedzi o konieczności zniesienia dotacji dla organizacji etnicznych pojawiały się wcześniej i można się było spodziewać, że wcześniej czy później słowa zamienią się w czyn. Można tylko spekulować co przyspieszyło tę decyzję. Czy były to wypadki związane z erytreańskim festiwalem pod Sztokholmem gdzie dwie zwalczające się frakcje doprowadziły do zamieszek w wyniku których 50 osób zostało rannych? Czy też były to spekulacje że federacyjna organizacja rosyjska przeznaczała środki finansowe na propagandę proputinowską? Zarówno organizacja erytreańska, jak i rosyjska otrzymywały szwedzkie dotacje państwowe...

Organizacja MUCF (Myndigheten för Ungdomsoch Civilsamhällsfrågor), która rozdzielała państwowe środki wszczyła już w sierpniu dochodzenie mające na celu ustalenie czy działalność erytreańskiej organizacji była spójna z demokratycznymi zasadami, co było podstawą do otrzymania dofinansowania.

Likwidacja państwowego wsparcia ma na celu zaoszczędzenie około 19 milionów koron, z czego 10 milionów ma być przeznaczone na ocenę umiejętności językowych dzieci - poinformował minister ds. zatrudnienia i integracji Johan Pehrson. *„Zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego odgrywa istotną rolę w zapobieganiu dziedziczeniu wykluczenia. Społeczeństwo nie powinno promować segregacji etnicznej, lecz integrację”* - stwierdził minister.

Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji było jedną z 43 organizacji tzw. etnicznych, które przez lata otrzymywało wsparcie od państwa szwedzkiego. Warto podkreślić, że Zrzeszenie w swoim statucie ma zapis o integracji społeczeństwa polskiego w Szwecji oraz współpracy ze szwedzkimi środowiskami i organizacjami. W ramach integracji w społeczeństwie szwedzkim organizacje Zrzeszenia organizowały kursy języka szwedzkiego dla nowoprzybyłych Polaków oraz spotkania informacyjne z udziałem szwedzkich urzędów, jak np. Urząd Podatkowy.

Zrzeszenie jako jedyna krajowa organizacja federacyjna została uhonorowana przez Fundację Dnia Narodowego Szwecji przyznaniem flagi szwedzkiej, którą wręczył J.K.M. Król Karol XVI Gustaf podczas uroczystych obchodów Święta Narodowego w Skansenie w 2017 roku. W ten sposób została także

uhonorowana nasza organizacja w Sztokholmie „Ogniwo”.

Społeczeństwo obywatelskie i życie stowarzyszeniowe są istotnym elementem demokracji i promocją aktywności obywatelskiej. Wsparcie dla społeczeństwa obywatelskiego i organizacji etnicznych jest istotne dla promowania integrującego, demokratycznego i wielokulturowego rozwoju społeczeństwa.

Zaniechanie wsparcia dla wszystkich bez wyjątku organizacji etnicznych w Szwecji z powodu problemów występujących w niektórych z nich jest niesprawiedliwe z kilku powodów:

- kolektywne ukaranie narusza zasadę winy indywidualnej i niewinności,
- ocenianie wszystkich organizacji na podstawie działań lub poglądów niektórych z nich jest ignorowaniem różnicowania i złożoności poszczególnych grup etnicznych,
- skupienie się wyłącznie na problematycznych aspektach niektórych organizacji może prowadzić do uproszczonego obrazu i negatywnej stygmatyzacji całej grupy.

Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji jest w pełni świadome istniejących problemów, które spowodowały decyzję o wstrzymaniu dofinansowywania organizacji etnicznych.

Jednakże wycofanie wsparcia nie rozwiązuje problemów już istniejących w grupach, które nie stosują demokratycznych zasad działalności i przeciwdziałają integracji ze społeczeństwem szwedzkim.

Zamiast kolektywnego ukarania wszystkich organizacji etnicznych, przyjęlibyśmy z wielkim poparciem wprowadzenie konstruktywnej strategii, przepisów, wymogów i kontroli, które pozwoliłyby na uniknięcie niewłaściwego użytkowania środków finansowych przeznaczonych przez państwo szwedzkie.

REDAKCJA

Svenskt stöd avskaffas

I ett pressmeddelande den 7 september 2023 meddelade regeringen att statsbidraget till organisationer bildade på etnisk grund avskaffas

Det har tidigare funnits signaler om att avskaffande av bidrag till etniska organisationer skulle ske förr eller senare, och man kunde förvänta sig att ord skulle omsättas i handling. Man kan bara spekulera om vad som påskyndade detta beslut. Var det händelser kopplade till en eritreansk festival i Stockholm där två rivaliserande grupper ledde till upplopp där 50 personer skadades? Eller var det rykten om att den ryska riksförbundet använde sina resurser för pro-putin propaganda? Både den eritreanska och den ryska organisationen fick statliga svenska bidrag...

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF), som fördelade statliga medel, inledde redan i augusti en utredning för att fastställa om verksamheten i den eritreanska organisationen var förenlig med demokratiska principer, vilket var en förutsättning för att få finansiering.

Avskaffandet av det statliga stödet syftar till att spara cirka 19 miljoner kronor, varav 10 miljoner ska användas för att bedöma barns språkkunskaper, meddelade arbetsmarknads- och integrationsminister Johan Pehrson. *“Det civila samhällets engagemang spelar en viktig roll för att förhindra att utanförskap går i arv. Samhället ska inte uppmuntra till etnisk segregation, utan till integration”*, konstaterade ministern.

Polska Riksförbundet i Sverige var en av 43 s.k. etniska organisationer som under åren har mottagit stöd från den svenska staten. Det är värt att betona att Polska Riksförbundet i sina stadgar har som sina mål bl a integration av den polska diasporan i Sverige och samarbete med svenska grupper och organisationer. Inom ramen för integration i det svenska samhället anordnade Polska Riksförbundet svenska språkkurser för nyanlända polacker och informationsmöten med svenska myndigheter som t ex Skatteverket.

Polska Riksförbundet som den enda nationella organisationen hedrades av Stiftelsen Sveriges Nationaldag med utdelning av svenska flaggan, vilken överlämnades av H.M. Kung Carl XVI Gustaf vid firandet av nationaldagen på Skansen år 2017. På detta sätt blev även vår organisation “Ogniwo” i Stockholm hedrad.

Det civila samhället och föreningslivet utgör en viktig del av demokratin och främjar medborgara-

ktivitet. Stöd till det civila samhället och etniska organisationer är viktigt för att främja integrerad, demokratisk och mångkulturell samhällsutveckling.

Att avstå från stöd till samtliga etniska organisationer i Sverige på grund av problem i vissa av dem är orättvist av flera skäl:

- kollektiv bestraffning bryter mot principen om individuell skuld och oskuld,
- att bedöma alla organisationer utifrån handlingar eller åsikter hos vissa av dem innebär att man bortser från mångfalden och komplexiteten hos enskilda etniska grupper,
- att fokusera enbart på problematiska aspekter hos vissa organisationer kan leda till en förenklad bild och negativ stigmatisering av hela gruppen.

Polska Riksförbundet i Sverige är fullt medvetet om de befintliga problem som ledde till beslutet att avbryta finansieringen av etniska organisationer.

Men att dra tillbaka stödet löser inte de problem som redan existerar inom grupper som inte följer demokratiska principer och motarbetar integration i det svenska samhället. I stället skulle vi med stor uppskattning välkomna införandet av en konstruktiv strategi, regler, krav och kontroller som skulle möjliggöra en korrekt användning av de finansiella medel som tillhandahålls av den svenska staten.

Miałem zaszczyt kierować szwedzką reprezentacją na XXI Letnich Igrzysk Polonijnych, poniżej krótkie sprawozdanie z przebiegu zawodów.

Igrzyska odbyły się w dniach 26 - 31 sierpnia 2023 roku w Nysie, Głucholazach i Wrocławiu, w których brało udział ponad 600 zawodników polonijnych ze wszystkich stron świata, między innymi z Czech, Litwy, Austrii, Francji, Norwegii, Stanów Zjednoczonych, Niemiec, Kanady, Kazachstanu, Wielkiej Brytanii, Luksemburga, Hiszpanii, Irlandii, Szwecji, Ukrainy, Australii, Argentyny, Węgier, Łotwy, Armenii, Bułgarii, Danii, Republiki Południowej Afryki, Szwajcarii.

Szwedzka reprezentacja liczyła 18 zawodników, 16 osób reprezentujących Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji oraz dwie osoby niezrzeszone ze Sztokholmu.

W klasyfikacji medalowej zajęliśmy 14 miejsce, zdobywając:

1 złoty medal - Renata Wolska - tenis stołowy

2 srebrne medale: Zuzanna Derezinska, Daniel Derezinski -MIX kajaki 500m

6 brązowych medali

Zuzanna Derezinska - Kolarstwo MTB

Oliwia Lipiec - Strzelectwo

Zuzanna Derezinska - Pływanie dowolny 50 m

Zuzanna Derezinska - Pływanie klasyczny 100 m

Krystyna Goransson - Pływanie klasyczny 50 m

Malwin Michułka - Badminton

9 razy uplasowaliśmy się na 4 miejscu.

Wyniki jednoznacznie wskazują że potęgą szwedzkiej grupy były Panie- BRAWO! Uczestnicy igrzysk ze Szwecji prezentowali się barwnie, wyróżniali się swoimi żółto - niebieskimi strojami.

Każdy zawodnik reprezentujący Szwecję mógł dostać plecak, czapkę i pelerynę w barwach Szwecji zakupione przez Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji. Nasza grupa nie była liczna jednak zostaliśmy zauważeni zarówno przez organizatorów, jak i przez media.

Współzawodnictwo miało wyłącznie pozytywny wpływ na atmosferę, która była wspaniała, dodawała nam energii i animuszu, zawodnicy wzajemnie się wspierali, pogoda nam dopisała, a do tego otaczali nas życzliwi i cudowni rodacy różnych stron świata.

Konkurencja była bardzo mocna, zawodnicy z innych krajów przyjechali dobrze przygotowani, Tradycyjnie został zorganizowany wieczór szwedzki, którego inicjatorką była Małgorzata Rudomino.

Goście mogli skosztować tradycyjnych przysmaków szwedzkich. Za pomoc w przygotowaniach chcę podziękować wspomnianej wcześniej Małgorzacie Rudomino, Elżbiecie Brandin i Malwinowi Michułce.

Podczas wieczoru szwedzkiego złożyliśmy podziękowania za współpracę Pani Hannie Starzyńskiej i Panu Adamowi

Pietroniowi, którzy kończą swoją wieloletnią działalność w organizacji Sejmików Polonijnych z ramienia Polskiego Komitetu Olimpijskiego.

Wręczyliśmy im dyplomy i upominki ufundowane przez Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji.

Pragnę jeszcze raz pogratulować i podziękować naszym zawodnikom za uczestnictwo w Igrzyskach.

Mam ogromną nadzieję, że w kolejnych Igrzyskach, czy to zimowych czy letnich, nasza grupa będzie liczniejsza,

Zapraszam serdecznie wszystkich do uczestnictwa.

Przesyłam sportowe pozdrowienia.

Tekst: JERZY WALCZAK
Zdjęcia: PAI i JERZY WALCZAK

Poznaj redakcję **POLONIA** NOWA

Przedstawiamy naszym czytelnikom członków redakcji Polonia Nowa. Osoby, które większość z Was zna tylko z podpisów pod tekstami w naszym kwartalniku. W poprzednim numerze przedstawiliśmy Annę Paradowską, a w tym numerze poznajemy - DANUTĘ ZASADĘ.

POLONIA NOWA: Jesteś w redakcji od wielu lat i teraz mamy okazję przedstawić Cię naszym czytelnikom. Oprócz pracy dziennikarskiej jesteś także literatką, poetką i kompozytorką. Która z tych dziedzin daje Ci największą satysfakcję?

DANUTA: Wszystkie trzy są fascynujące i wciąż uczę się od nich życiowej zręczności operowania słowem i dźwiękiem, bo wciąż mam odczucie, że można lepiej, zgrabniej i trafniej. Z refleksyjnymi nastrojami idzie łatwo, ale złapać rzeczywistość w dowcipne zawiasy niezwykle trudno. Podziwiam tych, którym przychodzi to lekko. Bo wbrew pozorom zgrabnie i dowcipnie to już wyższa szkoła jazdy. Muzyka jest natomiast jakoś sama z siebie kompletna, gdy już postanowi wniknąć w moje strofy, słyszę ją gdzieś

w przestrzeni, w której jestem. Wpada w myśl i jest przez chwilę. Jeśli nie zdążę jej „złapać” odfruva jak spłoszony motyl.

POLONIA NOWA: Prowadzisz na Facebooku swoją stronę „Inkubator talentów polonijnych”, na której przedstawiasz m.in. artystyczne zdjęcia w połączeniu z Twoimi tekstami. Co jest dla Ciebie natchnieniem?

DANUTA: Zawsze jest jakiś impuls. Bardzo często zdjęcia mnie czymś poruszają, ale bywa, że myśl przewodnia zawarta w tekście potrzebuje nieco doobrazowania i wtedy szukam w internecie lub w swoich zasobach najbardziej odpowiedniego ujęcia. Czasem fragment piosenki, czy samej melodii, które poruszają

w specyficzny sposób. Jakby ktoś trącił czułą strunę, a ona następną i ten rezonans buduje przestrzeń, w której słowo zaczyna brzmieć.

POLONIA NOWA: *Oprócz twórczości literackiej komponujesz muzykę do swoich utworów i prezentujesz je grając na gitarze. W tym roku zaprezentowałaś swój utwór „Balladę polonijną” na Zjeździe Polonii i Polaków zza Granicy w Warszawie, która spotkała się z tak dużym aplauzem, że dostałaś zaproszenie na Festiwal Piosenki Polonijnej w Opolu. Czy zamierzasz wziąć udział w Festiwalu?*

DANUTA: Już kilka lat myślę o tym, ale jakoś się jeszcze nie złożyło, no i możliwe, że to moje myślenie trwa za długo.. Ta sytuacja była dla mnie ogromnym zaskoczeniem, bo nie sądziłam, że Ballada może tak poruszyć. To najlepsza z nagród, gdy wiersz, czy piosenka, czy tekst po prostu sprawia, że odbiorca reaguje tak spontanicznie i szczerze. Mam trochę wątpliwości czy moje wokalne możliwości dorastają do sceny Festiwalu Polonijnego, ale liczę że kiedyś ktoś poniesie moje teksty dalej i robi to o wiele piękniej i bardziej profesjonalnie więc spróbuję... Bo gdzie znajdę lepsze osoby niż na takim festiwalu właśnie... Liczę na współpracę z jakąś wokalistką, lub wokalistą bo nie wszystkie moje teksty są natury kobiecej. Staram się pisać uniwersalnie, żeby to było dla wszystkich.

POLONIA NOWA: *W Polsce wydajesz swoją poezję i bierzesz udział w różnego rodzaju spotkaniach literackich i muzycznych. W Szwecji występowałaś w ambasadzie RP w Sztokholmie i podczas inauguracji Domu Polonii „Kopernik” w Malmö. Co można zrobić, żeby Twoją działalność przybliżyć szerszemu gronu Polonii w Szwecji?*

DANUTA: Cieszę się że wreszcie w Malmö jest siedziba polonijna i na pewno będzie więcej okazji do spotkań, a co za tym idzie artystycznych introdukcji. Ja w każdym razie chętnie będę brała aktywny udział w wydarzeniach polonijnych i artystycznych w DP „Kopernik”. Marzy mi się doinstrumentalizowanie Ballady i kilku innych nowo powstałych piosenek w jakimś studiu nagraniowym, żeby nie tylko gitara i ja, ale jakaś sekcja rytmiczna, klawisze, skrzypce. Poezja śpiewana wtedy brzmi piękniej i tekst dotyka głębiej.

POLONIA NOWA: *Mieszkaś w Goteborgu i tam od kilku lat organizujesz Biegi dla Niepodległej. Z jakim odzewem się spotykasz i jak określiłabyś Polonię w tym regionie?*

DANUTA: Każdy jest na co dzień w Goteborgu na ogół dość zabiegany, więc mamy sporą grupę wytrenowanych codziennością, a tak na serio, zawsze Bieg dla Niepodległej znajduje wielu amatorów, którzy nie boją się listopadowej pogody i stają na starcie. Niektórzy od pierwszego biegu zbierają te medale uczestników lub trofea zwycięzców i hobbystycznie oraz patriotycznie udzielają się w tym plenerowym wydarzeniu. Myślę, że Polonia w naszym regionie ma się tak samo, lub bardzo podobnie jak Polonia w Sztokholmie czy Malmö. Łączy nas bardzo wiele i dzieli znacznie mniej, przynajmniej tu w Szwecji. Każdy kraj ma swoją specyfikę. I ta nas

właśnie spaja. Łatwiej byłoby chyba robić analizy porównawcze do Polonii włoskiej, angielskiej czy amerykańskiej.

POLONIA NOWA: *Wiemy, że jesteś zwierzolubem, ale zdradź nam jakie inne masz zainteresowania?*

DANUTA: Zwierzolubem jestem zdecydowanie nagminnym. Nie umiem się zdecydować czy bardziej psiarą czy kociarą, bo jakoś to się u mnie równoważy i godzi ze sobą. Zresztą aktualnie też mam od wielu lat psa i kota, które żyją ze sobą jak rodzeństwo i powiedzenie „Jak pies z kotem” to przereklamowany stereotyp. Wszystkie zwierzaki mają w sobie coś niesamowitego i pojęcie na ogół mamy o tym wciąż niewielkie. U mnie na pokładzie jest pies adopciak z Polski i kot znajda z jakiejś budowy pod Geteborgiem. Tak więc kawa z kłaczkiem gwarantowana. Jedno jest pewne - całe życie z sierściuchami uzależnia i uczy kompromisów, a jak wiadomo życie to sztuka kompromisów właśnie. Co do innych zainteresowań - chyba podróżowanie i poznawanie ciekawych miejsc, a przede wszystkim łowienie pięknych widoków. Oczywiście można się napatrzeć na widoczki w internecie, ale to przecież nie to samo. Przestrzeń, zapach wiatru, temperatura, gra światłocieni i specyfika miejsca.. tego się nie da przełożyć na płaski ekran. To co się odczuje osobiście, to jest właśnie generator impulsów, z których powstają potem wiersze, piosenki, melodie i wszelkie inne inspiracje twórcze.

POLONIA NOWA: *Dziękujemy za wywiad i życzymy Ci kolejnych sukcesów.*

Tekst Ballady Polonijnej, patrz strona 28

Ballada o Domu Polonii strona 13

Adopciak i znajda gotowe na spacer z Danusią.

BALLADA POLONIJNA

Tak wiele wspólnych mamy spraw
 Tak dużo chęci ciągle w nas
 Nieważne jak dalego stąd
 Czy inny brzeg, odległy ląd
 Przez wiele ścieżek, schodów, drzwi
 Dążymy wciąż do lepszych dni
 Razem jest zawsze raźniej, lżej
 Łączy nas wiele, dzieli mniej

*Ref./ Jesteśmy tu bo wspólny mamy cel
 Choć różnie bywa, czasem trud i cień
 Polonia łączy się od lat
 Szczęśliwi ludzie tworzą lepszy świat / bis*

W imadle serca ciągle jest
 Kierunek Polska - każdy wie
 Uczymy dzieci gdzie ich port
 Ojczysta mowa, dziadków dom
 Jest integracja, sport i śmiech
 Razem tworzymy wspólny brzeg
 Pomocni wzajem raz po raz
 Inwencji wciąż tak wiele w nas

Ref./ Jesteśmy tu ... / bis
 Tradycja, folklor, Polskie Dni
 Sztuka, kultura, twórczy dryg
 Przyjaźń na wiele, wiele lat
 Zna barwy Polski cały świat
 Łączymy drogi z wielu stron
 Gramy fair play wiadomo bo
 W jedności siłą jest i blask
 Ta moc co zawsze zbliża nas

Ref./ Jesteśmy tu ... / bis

Muzyka i tekst DANUTA ZASADA

Wydarzenia w Zrzeszeniu

sobota 2 grudnia
godz. 18.30

Fosie Restaurangen
Agnesfridsvägen 184
vis a vis Domu Polonii „Kopernik”

ANDRZEJKI

Wspaniałą zabawę zapewniają DJ DAREK i DJ JANUSZ

WYŚMIENITY BUFET:

pieczona polędwica wieprzowa, grillowane w piecu filety z kurczaka, grillowane chorizo, cevapcici z ajvarem, danie wegetariańskie, pieczone ziemniaczki, sos bearnaise, krem czosnkowy, masło, chleb, woda mineralna, kawa, ciasto

Napoje we własnym zakresie, „läski” do kupienia na miejscu

ATRAKCJE WIECZORU:

- Tarocistka MIRA prawdę Ci powie
- Loteria

BILETY:

490 kr na Swish **123 39 38 446** z podaniem nazwiska i ilości osób w grupie

Ilość miejsc ograniczona

Info Malwin 0702 58 92 05, Teresa 0704 93 59 15

ZAPRASZAMY!

Wydarzenia w Zrzeszeniu

Polskie Towarzystwo Teatralne w Szwecji
zaprasza na przedstawienie

ANIA z Zielonego Wzgórza

w niedzielę 3 grudnia
na godz. 16.00 lub na 19.00

reżyseria
Ewa Nordin

w Teatrze Dieselverkstad
Marcusplatsen 17 w Sickla

Bilety 150 kr, płatność
swishem 123 141 92 17
informacja 070-761 46 36

PTTS Polskie Towarzystwo Teatralne w Szwecji - Polska Teatralniskapeli i Sverige

30 Lat

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

ABF

Bukowski

Wydarzenia w Zrzeszeniu

Jak co roku organizowane są Biegi dla Niepodległej w Sztokholmie, Malmö, Göteborgu, Eskilstunie i Karlshamn. Informacje i zapisy zamieszczone są w mediach społecznościowych Zrzeszenia i poszczególnych klubów, które te biegi organizują.

W tym roku pomyśleliśmy o zwierzętach w schronisku. Schronisko dla zwierząt bezdomnych i opuszczonych w Świnoujściu ma obecnie prawie setkę podopiecznych. 80 kotów i 14 psów.

Koty są gotowe do adopcji. Są w różnym wieku i nauczone są funkcjonowania w domu, mówimy o tych które na stałe mieszkają w schronisku, bo jest jeszcze ok 60 wolnochojących, które są pod lotną opieką schroniska na zewnątrz.

Z psami sytuacja jest trudniejsza, bo wszystkie psy są ofiarami z zawieruchy wojennej i zostały przywiezione z Ukrainy. Wiele z nich wymaga jeszcze wielu zabiegów behawiorysty i innych działań adaptacyjnych żeby mogły pójść do adopcji. Są bardzo lękliwe i widać że straciły zaufanie do człowieka. Dotarcie do poranionych dusz jest zawsze o wiele trudniejsze niż wyprowadzenie na prostą skałeczeń ciała. Te psy potrzebują człowieka tym bardziej, im większą krzywdę wyrządziła im wojenna jatką, w której straciły swoje domy, swoich członków rodziny, czy właścicieli, z którymi były związane emocjonalnie. Schronisko wkłada dużo wysiłku i finansowego wsparcia dla poprawy ich stanu i przygotowania do adopcji.

Bieg dla Niepodległej, zaplanowany na 12 listopada tego roku będzie ogromnym wsparciem, jeśli Polonia przyjdzie na start. Dzięki funduszowi, który zbierzemy z opłat startowych będziemy mogli bezpośrednio wpłynąć na poprawę sytuacji tych zwierząt i kondycji schroniska. Zbiórka niepotrzebnych nam już kocy, ręczników, kołder czy worka z karmą będzie dla schroniska dużym wsparciem na zimę. A może znajdą się wśród nas i tacy, którzy zechcą przyjąć pod swój dach któreś kocie, lub psie serce i przygarnąć do siebie opuszczoną istotę. Może nie zmienimy całego świata takim gestem, ale tej istocie na pewno zmienimy cały świat.

Razem możemy więcej – to także hasło Schroniska w Świnoujściu, przy ul Karsiborskiej 14. *Polonio - bądźmy razem!*

SZTOKHOLM

sobota 11.11 godz. 11.00

MALMÖ GÖTEBORG ESKILSTUNA KARLSHAMN

niedziela 12.11 godz. 14.00

ORGANIZATOR

ZRZESZENIE ORGANIZACJI
POLONIJNYCH W SZWECJI

MEDAL

dla każdego uczestnika!

Nagrody: STATUETKI
dla zdobywców trzech
pierwszych miejsc
dla dorosłych i dla dzieci

Po biegu zapraszamy na
spotkanie polonijne
z okazji Święta Niepodległości

PARTNERZY

PATRONAT MEDIALNY

POLONIA
NOMADA

Wpisowe z biegu będzie wsparciem

PEŁNA MISKA DLA

SCHRONISKA!

w Świnoujściu

ZACHĘCAMY DO WSPARCIA
SCHRONISKA

Ring

040-23 55 44

Östra Rönneholmsvägen 26, 211 47 MALMÖ

www.ronneholmstandvard.se

Linkes BilService

auktoriserad verkstad

Podczas
naprawy
samochód
zastępczy
GRATIS

Dla wygody Klienta -
oferujemy zabranie auta
na roczny przegląd
techniczny!

- **Podstawowy serwis od 1.700:-**
4 l oleju, filtr oleju, filtr powietrza i 20 punktów kontroli
- **Serwis klimatyzacji 1.100:-**
łącznie z napełnieniem
- **Serwis hamulców - płyn hamulcowy 750:-**
co 24 miesiąc niezależnie od przejechanych km
- **Wymiana rozrządu od 2.995:-**

- Zawsze oryginalne części
- Gratisowy transport w odl. 20 km od warsztatu
- Fachowa obsługa po polsku

Kvarngatan 20, ARLÖV
040 43 42 65 0735 84 33 74
pon - piątek 9 - 17, sobota 10 - 13
www.linkesbilservice.com